

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

RP.0441/101/16/1/2021

Gdańsk, dnia 6 kwietnia 2021 r.

**Pan
Jacek Pauli
Burmistrz Skarszew
Plac Generała J. Hellera 18
83 – 250 Skarszewy**

Szanowny Panie Burmistrzu,

w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 22 marca 2021 r., które wpłynęło do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 26 marca 2021 r., dotyczące problematyki związanej z ustanowieniem zasad (polityki) rachunkowości dla poszczególnych jednostek obsługiwanych przez podmiot, któremu – na podstawie art. 10b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) – powierzono prowadzenie wspólnej obsługi, w tym obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

We wstępie wskazać należy, że zasady udzielania wyjaśnień przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku w trybie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) określone zostały w komunikacie zamieszczonym na stronie <http://www.gdansk.rio.gov.pl/> (w zakładce: Działalność Izby >> Wyjaśnienia w sprawach stosowania przepisów o finansach publicznych >> Informacje ogólne). Wniosek w sprawie udzielenia wyjaśnień winien zawierać opis stanu faktycznego oraz stanu prawnego, na tle których zrodziły się wątpliwości, proponowanego rozwiązania sprawy, ze wskazaniem podstawy prawnej takiego rozwiązania, zaopiniowanego przez obsługę prawną jednostki oraz jasnego wskazania zaistniałych wątpliwości. Wniosek nie może jednakże dotyczyć prośby o wskazanie sposobu rozwiązania konkretnej i indywidualnej sprawy.

Odnosząc się do treści ww. wniosku z przykrością stwierdzam, że nie spełnia on ww. wymogów, jakie zostały przewidziane dla wniosków o udzielenie wyjaśnienia w sprawie stosowania przepisów o finansach publicznych. Przedmiotem wniosku nie może być bowiem pytanie o wskazanie sposobu rozwiązania konkretnej i indywidualnej sprawy. Takie zaś cechy posiada przedłożony wniosek, co wynika z jego treści oraz z załączonych do niego dokumentów.

Ustosunkowując się jednak w sposób ogólny do poruszanej w niniejszym wniosku problematyki wskazać należy, że - w ocenie tut. Izby - konsekwencje prawne przejęcia do prowadzenia przez podmiot obsługujący wspólnej obsługi poszczególnych jednostek w zakresie rachunkowości należy rozpatrywać z uwzględnieniem regulacji wynikających

z art. 4 i art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) oraz art. 11 i art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), a także przy poszanowaniu naczelnych zasad prowadzenia rachunkowości.

Uszczegóławiając powyższe stanowisko wskazać należy, że przepis artykułu 4 ust. 1, 1a i 1b ustawy o rachunkowości wprowadza do polskich przepisów brytyjską zasadę *true and fair view*, to jest **zasadę prawdziwego i rzetelnego obrazu jednostki, postulującą, że rachunkowościowe odwzorowanie jednostki ma być prawdziwe, bezstronne i kompletne**. Ujęta w tym przepisie zasada nabiera charakteru nadrzędnej dyrektywy orientującej dla polityki rachunkowości i kierownika jednostki, który ma tę politykę ustalić i za nią odpowiada (art. 4 ust. 5, art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości) [vide: Komentarz do ustawy o rachunkowości, Helin 2017, wyd. 7, Legalis].

W tym miejscu wyjaśnić również należy, że objęte wspólną obsługą jednostki budżetowe, zachowując swoją odrębność, w dalszym ciągu funkcjonują z uwzględnieniem zasady wynikającej z art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków. W stosunku do każdej z obsługiwanych jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy o rachunkowości (tj. dla każdej jednostki budżetowej) należy oddzielnie stosować przepisy z zakresu rachunkowości. Na rachunkowość traktowaną odrębnie dla każdej jednostki obsługiwanej składają się z kolei sprawy i czynności określone w art. 4 ust. 3 ustawy o rachunkowości, w tym m.in.: przyjęte zasady (polityka) rachunkowości. Przepis art. 10 tej ustawy określa dokumentację składającą się na zasady (politykę) rachunkowości każdej jednostki wymienionej w jej art. 2. W tym miejscu wskazać należy, że wśród przedstawicieli doktryny przyjmuje się, że przez zasady (politykę) rachunkowości należy rozumieć wszelkie normy (reguły) postępowania w rachunkowości obejmujące podstawowe koncepcje i konwencje oraz procedury (metody) rachunkowości. Akcentuje się również, że polityka rachunkowości powinna być każdorazowo ustalana z uwzględnieniem specyfiki danej jednostki (vide: Komentarz do ustawy o rachunkowości, Helin 2017, wyd. 7, Legalis).

Analiza wyżej powołanych przepisów, zdaniem tut. Izby, prowadzi zatem do wniosku, że w przypadku wspólnej obsługi finansowej, o której mowa w art. 10a – 10c ustawy o samorządzie gminnym, jednostka obsługująca zobowiązana jest prowadzić odrębnie rachunkowość dla jednostki obsługującej i odrębnie dla każdej jednostki obsługiwanej, co jest warunkiem wiarygodności i przejrzystości ewidencji wynikającym z przepisów rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Taki kierunek interpretacyjny uzyskuje dodatkowe potwierdzenie w przepisie art. 53 ustawy o finansach publicznych. Przepis ten w ust. 5 stanowiąc, że kierownik jednostki obsługującej jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową oraz rachunkowość i sprawozdawczość każdej z jednostek obsługiwanych, wyodrębnia tym samym rachunkowość i sprawozdawczość jednostek obsługiwanych od rachunkowości i sprawozdawczości jednostki obsługującej.

Reasumując, zarówno jednostka obsługująca jak i każda z jednostek obsługiwanych muszą posiadać odrębne regulacje dotyczące zasad (polityki) rachunkowości.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Luiza Budner - Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez Luiza
Budner - Iwanicka, RIO w
Gdańsku
Data: 2021.04.06 14:52:34 CEST

Do wiadomości:

- 1) członkowie Kolegium w/m,
- 2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
- 3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja:

Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.